

Nielsen kan have én holdning, jeg kan have en anden, og de, der sidder i FN's Sikkerhedsråd, kan have en tredje, men det, der bare står tilbage, er, at der ikke var én eneste afstemning om en ny resolution i FN's Sikkerhedsråd.

Skal det så betyde, at man overlader Kina og Rusland magten til at definere, hvordan verdensordenen skal være? Ja, det må det vel betyde. Det må vel betyde, at både Enhedslisten og SF vil overlade initiativretten til Kina og Rusland, fordi Kina og Rusland vil være i en situation, hvor de ikke ønsker, at der skal ske noget, men at tingene bare skal fortsætte.

Kl. 15.20

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Jeppe Kofod (S):

Den danske beslutning om fravigelse af FN-sporet og deltagelse i Irakkrigen er det vigtigste udenrigs- og sikkerhedspolitiske kursskifte i nyere tid. Beslutningen førte til en hidtil uset splittelse i det internationale samfund og blandt Danmarks samarbejdspartnere i Norden, EU, NATO og FN. Danmark har sammen med nogle få andre lande rystet verdenssamfundet.

Eftertiden har med al tydelighed understreget, at opgøret med Saddam Husseins regime burde og skulle være sket på grundlag af et tæt samarbejde med de lande og organisationer, der udgør hjørnestenene i Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik. Socialdemokratiet var klar til handling og støttede FN-sporet, også hvis det skulle føre verdenssamfundet i krig. Vi støttede FN-resolution 1441, og vi støttede udenrigsministeren, der så sent som den 5. februar 2003 her i Folketinget udtalte om dansk krigsdeltagelse:

»Jeg synes ærligt talt, at det er meget klart, at det er Sikkerhedsrådet, der afgør, om 1441 er nok. Det er det, der menes med »forankret i FN«.«

Alligevel vendte regeringen på en tallerken, gik stik imod den hidtidige linje og sendte Danmark i krig på et grundlag, der ikke var i orden, og førte Folketinget og offentligheden bag lyset med argumenter om masseødelæggelsesvåben og terrorisme. Derfor er det afgørende at granske baggrunden og grundlaget for den danske regerings beslutning om at gå i krig mod Irak sammen med USA. Der er åbenlyst en række ubesvarede spørgsmål, som bør undersøges i en

uvildig og uafhængig undersøgelse, og vi skal stærkt opfordre regeringen til at iværksætte en sådan undersøgelse.

Man kan spørge sig selv, om det virkelig kan passe, at man eksempelvis i både Storbritannien og USA med Blair og Bush godt kan granske krigsgrundlaget, mens Danmark med statsministeren i spidsen afviser dette. Man kan ikke befri sig for en fornemmelse af, at statsministeren har noget at skjule, sådan som vi så det i den lækkede rapport fra Forsvarets Efterretningstjeneste. Det gode spørgsmål er jo, om der er oplysninger, der set fra regeringens side ikke tåler dagens lys og yderligere vil undergrave statsministerens troværdighed, snarere end det er forholdet til fremmede magter og efterretningstjenester, der er på spil.

Desværre vil vi i dag med statsgaranti igen være vidne til, som vi allerede har været vidne til, at statsministeren afviser en uafhængig og uvildig undersøgelse. Socialdemokratiet beklager afvisningen, da en undersøgelse kunne bringe os videre i afdækningen af erfaringerne fra Irakkrigen. Vi ønsker at genskabe den brede alliance bag dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik, og vi beklager, at statsministeren graver grøfter, polemiserer og skaber splittelse, når han afviser uvildige undersøgelser, tilnærmer sig Bushdoktrinen om forebyggende krige og fejlagtigt påstår, at beslutningen om Irakkrigen ikke adskiller sig fra tilsvarende beslutninger i 1990'erne.

Ulejliger man sig endvidere med at se ud over Danmarks grænser, er konsekvenserne af splittelsen om Irakkrigen jo åbenbare. Krigen efterlader FN i chok; NATO-samarbejdets fremtid er stadig uvis; EU står splittet i en situation med behov for en fælles udenrigspolitik; ustabiliteten i Mellemøsten skærpes; det internationale samfunds indvendinger mod Ruslands fremfærd i Tjetjenien og Sharons kurs over for palæstenserne bliver stort set ignoreret; vreden mod Vesten og rekrutteringen af terrorister øges. Det er utilsigtede og efter min opfattelse dybt beklagelige konsekvenser af Irakkrigen, og resultatet er jo, at verden er blevet mere usikker.

Ydermere har det seneste år rystet grundlaget for kollektiv sikkerhed og undermineret tilliden til muligheden for fælles svar på fælles sikkerhedsudfordringer. Derfor er der brug for et kursskifte, ellers risikerer vi, at udviklingen af det internationale retssamfund lider grundlæggende skade.

For Socialdemokratiet er det afgørende at bygge et sæt af forpligtende ordensregler på